

Zaaknummer : 665193
Afdeling : Ruimtelijk Beleid
Portefeuillehouder : N.F. Mulder
Openbaarheid : Openbaar

ONDERWERP

Concept Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid (RES NHZ).

SAMENVATTING

Het college stemt in met de concept Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid (RES NHZ) en heeft in deze fase van het proces geen wensen en bedenkingen en stelt de raad voor om in te stemmen met het beschreven vervolgproces om te komen tot de RES 1.0 NHZ. Het proces van de RES draagt bij aan het behalen van de klimaatdoelen waaraan Heemstede zich heeft gecommitteerd. Daarnaast is een adequaat participatietraject uitgezet om alle belanghebbenden de gelegenheid te geven bij te dragen aan RES 1.0. NHZ. Na instemmen van de raad kunnen de zoeklocaties in Heemstede nader worden geconcretiseerd samen met relevante belanghebbenden.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

- Nationaal Klimaatakkoord
- Startnotitie Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid (RES NHZ)
- Nota Duurzaam Heemstede 2020 – 2024

BESLUIT B&W

1. Instemmen met de concept RES Noord-Holland Zuid (NHZ) met hierin als belangrijkste punten:
 - a. De inzet van de RES regio NHZ van 2,7 TWh opwek
 - b. De kaart met globale zoekgebieden
 - c. Het vervolgproces zoals beschreven in hoofdstuk 10.
2. De raad voor te stellen in te stemmen met de verdere uitwerking van het concept RES Noord-Holland Zuid conform het vervolgproces zoals beschreven in hoofdstuk 10 om te komen tot de RES 1.0 Noord-Holland Zuid.
3. Dit besluit voor te leggen aan de commissie middelen om advies te geven aan de raad (A-stuk).

BESLUIT RAAD

De raad van de gemeente Heemstede;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 augustus 2020

besluit:

1. In te stemmen met de verdere uitwerking van de concept RES Noord-Holland Zuid conform het vervolgproces zoals beschreven in hoofdstuk 10 om te komen tot de RES 1.0 Noord-Holland Zuid.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

AANLEIDING

Op 21 april heeft het college ingestemd met de concept RES NHZ en heeft deze voor reactie toegestuurd aan alle deelnemers van het zogenaamd Lokaal Scenario Atelier van afgelopen 21 januari 2020. Tevens is het besluit is ter kennisneming naar de commissie middelen gezonden.

Het Planbureau voor de Leefomgeving heeft op het moment van dit schrijven de kwalitatieve toetsing van deze concept RES NHZ nog niet afgerond. De eerste signalen zijn dat op een goede manier gehoor is gegeven aan de kwaliteit van het ruimtegebruik, de efficiëntie van het energiesysteem en het zorgvuldig uitvoeren van participatieproces voor voldoende draagvlak.

In het voorliggende raadsbesluit wordt de raad gevraagd in te stemmen met de verdere uitwerking van het concept RES NHZ conform het vervolgproces zoals beschreven in hoofdstuk 10. De raad wordt in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen mee te geven. Alle wensen en bedenkingen inclusief reacties van belanghebbenden gegeven tussen 22 april en eind september worden verzameld in de reactienota. Deze reactienota wordt naar verwachting aan het einde van het jaar vastgesteld door alle colleges. De afwegingen vanuit de reactienota worden meegenomen in RES 1.0 NHZ. Deze wordt uiterlijk 1 juli vastgesteld door alle raden, Provinciale Staten en algemeen besturen van de waterschappen.

Van nationaal Klimaatakkoord tot de meerjarig programmatische aanpak om te komen tot de Regionale Energiestrategieën (RES) en borging in het omgevingsbeleid van de gemeenten.

In het nationaal Klimaatakkoord is vorm gegeven aan de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken van Parijs (2015). In Parijs is internationaal overeengekomen dat de opwarming van de aarde ruim onder de 2 graden moet blijven (streven is 1,5 graad). Met het nationaal Klimaatakkoord zet Nederland de volgende stap op weg naar een totale energietransitie.

Als tussenstap op weg naar het einddoel van 95% CO₂ reductie in 2050 is afgesproken om het eerste ijkpunt te zetten op 2030, met als doelstelling 49% CO₂ reductie ten opzichte van 1990. Om dit te bereiken zijn in het Klimaatakkoord een groot pakket aan maatregelen benoemd, onderverdeeld in vijf onderwerpen: duurzame elektriciteitsopwekking, gebouwde omgeving, landbouw en landgebruik, mobiliteit en industrie.

Vanuit het onderwerp gebouwde omgeving is één onderdeel een meerjarig programma dat in juli 2021 resulteert in de RES 1.0 voor 30 regio's. Waarbij de versieaanduiding weergeeft dat verdere versies volgen. De RES wordt continue doorontwikkeld waarbij technische ontwikkelingen, draagvlak, vernieuwde inzichten en dergelijke worden meegenomen. Iedere twee jaar wordt gezamenlijk een nieuwe versie van de RES voorgelegd.

Het RES proces vraagt om nieuwe manieren van intensieve samenwerking tussen overheden, netwerkbeheerders, inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners. In het Interbestuurlijke Programma (IBP februari 2018) is gekozen voor deze

meerjarige programmatische nationale aanpak met landsdekkende Regionale Energie Strategieën (30 regio's).

Ook is afgesproken dat de besluitvorming over de uitvoering van deze strategieën plaatsvindt via het omgevingsbeleid van gemeenten, provincies en Rijk en via het beleid van de Waterschappen (o.a. waterbeleidsplannen).

Bijdrage Heemstede in het proces aan deze concept RES NHZ en mogelijkheid tot het meegeven van de wensen en bedenkingen.

Heemstede maakt onderdeel uit van de regio Noord-Holland Zuid (NHZ) en de deel-RES IJmond Zuid-Kennemerland (IJZK). Binnen deze regio is actief samengewerkt met maatschappelijke partners zoals energiecoöperaties, netbeheerders (voor gas, elektriciteit en warmte), het bedrijfsleven, natuurorganisaties, landbouworganisaties, inwoners, waterschappen en bestuurders.

Het proces is bottom-up ingericht en het uitgangspunt is een gedragen en participatief traject. Deze concept RES NHZ is het tussentijds resultaat van gezamenlijk doorlopen stappen vastgelegd in de **Startnotitie RES NHZ** (vastgesteld op 26 september 2019). De vervolgstappen om te komen tot de RES 1.0 NHZ zijn beschreven in hoofdstuk 10 van de concept RES NHZ (bijlage).

Tijdens het **lokaal scenario atelier op 21 januari 2020 in Heemstede** zijn kansen en dilemma's voor de regio IJZK en daarmee ook Heemstede bij belanghebbenden opgehaald. Een verslag is gedeeld aan alle deelnemers en is besproken door de commissie middelen in februari 2020. Er is naar voren gekomen dat zonne-energie op grote daken en parkeerplaatsen in Heemstede als zeer kansrijk worden ervaren. Ook is het belang van koppelkansen met groene daken als het gaat om zonne-energie benadrukt. En blijf vooral de stem van de jongeren betrekken bij de energietransitie. De opbrengst van het lokaal scenario atelier is meegenomen in de concept RES NHZ.

Na publicatie van de concept RES NHZ is op **16 juni 2020 een eerste digitale technische sessie** gehouden voor de raden van de IJZK waarbij de concept RES NHZ is toegelicht en er gelegenheid was om vragen te stellen. Veel vragen en antwoorden zijn op verzameld op de website www.energieregionhz.nl.

In de maanden juni, juli en augustus zijn belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om een **virtuele bustour** te maken **langs kansen en dilemma's** van de energietransitie in Noord-Holland. Samenwerkingspartners, raadsleden, Statenleden en andere geïnteresseerden hebben hier met grote belangstelling aan deelgenomen. De laatste twee tours vinden op het moment van dit schrijven nog plaats op **19 en 21 augustus 2020**.

Op **18 augustus 2020 is een digitale reflectiebijeenkomst** voor alle raadsleden van Noord Holland georganiseerd. De laatste stand van zaken wordt toegelicht en er is ruimte voor het stellen van vragen. Van belang is dat meningen met elkaar worden uitgewisseld. Dit is ter voorbereiding op het besluitvormingsproces rondom deze concept RES NHZ in de maand september voor alle bestuurders.

Voor Heemstede specifiek is op **2 september 2020 een digitale bijeenkomst** georganiseerd waar alle belanghebbenden in Heemstede aan deel kunnen nemen. Via diverse (media) kanalen worden belanghebbenden uitgenodigd om hun bijdrage te leveren. De concept RES NHZ, de kansen voor Heemstede en het proces worden toegelicht. Iedereen die wensen en bedenkingen heeft (suggesties, bezwaren, nieuwe ideeën, enzovoort) ten aanzien van de concept RES NHZ kan deze delen.

De concept RES NHZ wordt door de commissie middelen en de raad van Heemstede op respectievelijk 9 en 24 september behandeld. Hiervan wordt een verslag gemaakt om zo de wensen en bedenkingen van Heemstede mee te geven.

Vervolgproces vanaf vrijgeven concept RES NHZ tot de RES 1.0 NHZ welke voor 1 juli 2021 bestuurlijk wordt vastgesteld.

Voor u ligt de concept RES NHZ waarin het volgende opgenomen:

- potentiële locaties voor opwekking van duurzame elektriciteit door zonne- en/of windenergie op land.
- een inventarisatie van de warmtevraag en warmteaanbod via de Regionale Structuur Warmte om de warmtetransitie in de gebouwde omgeving inzichtelijk te maken
- een analyse van de infrastructuur van elektriciteit.

De concept RES NHZ is sinds **21 april 2020** openbaar en gedeeld met bestuurders, maatschappelijk partners, inwoners, ondernemers, natuurorganisaties enzovoort om hun reactie te geven. Deze mogelijkheid is er tot bestuurlijk is ingestemd door alle raden, algemeen besturen van de waterschappen en de provinciale staten (eind september 2020),

Vanaf 1 oktober 2020 gaan in hoofdlijnen de volgende stappen worden gezet om te komen tot de RES 1.0 NHZ:

- Verzamelen van de reacties van alle belanghebbenden en deze verwerken in de reactienota.
- Het concretiseren en uitwerken van de zoekgebieden, dit is maatwerk waar de gemeente zelf een regierol in neemt maar gebruik maakt van het programmateam. Dit leidt tot een scherper beeld van de potentiële opwek van de zoekgebieden. In de RES 1.0 NHZ kan dit leiden tot wijzigen, afvallen of toevoegen van zoekgebieden zoals nu in deze concept RES NHZ genoemd.
- De relatie met andere sectoren zoals mobiliteit, industrie en landbouw wordt verder geconcretiseerd.

De RES regio NHZ heeft zich daarnaast aangemeld voor de **landelijke pilot voor de milieueffectrapportage (MER)**. Omdat de RES een nieuw instrument is hebben een aantal RES regio's de commissie MER gevraagd om de milieu-informatie in de RES kwalitatief te toetsen. Het is landelijke pilot in dit vroege stadium van het RES proces en het advies wordt meegenomen in de RES 1.0.

Eind februari 2021 worden de resultaten van de hierboven genoemde stappen richting de RES 1.0 NHZ verwerkt. Zodat april/mei 2021 de RES 1.0 NHZ gereed is

en aan de raden, statenleden en algemene besturen van waterschappen wordt gevraagd om deze vast te stellen.

MOTIVERING

Argumenten

Instemmen met de concept RES NHZ draagt bij aan behalen van de afgesproken klimaatdoelen voor 2030.

De tijd tot 2030 is kort om uitvoer te kunnen geven aan de energiestrategieën. Het instemmen met de tussentijdse RES en het vervolgproces draagt bij aan het goed ten uitvoer brengen van de gemaakte afspraken in het beleid Duurzaam Heemstede 2020 – 2024 en daarmee bij te dragen aan klimaatdoelstellingen. De RES 1.0 NHZ is de start van een meerjarige programmatische aanpak.

Het vervolgproces om te komen tot de RES 1.0 NHZ leidt tot een nadere concretisering van de zoeklocaties en een scherper beeld van potentiële opwekmogelijkheden.

Door het instemmen met de verdere uitwerking van de concept RES NHZ zoals beschreven in hoofdstuk 10 kunnen zoeklocaties nader worden geconcretiseerd. Dit leidt ten eerste tot een scherper beeld van de potentiële opwek van zonne- en windenergie in de regio. Ten tweede wordt inzicht verkregen in de haalbaarheid en mogelijke dilemma's. Locaties kunnen worden gewijzigd, toegevoegd of weggehaald.

De inzet voor Heemstede van 'zon op parkeerplaatsen' en 'zon op grote daken' is realistisch en wordt verder geconcretiseerd samen met belanghebbenden.

In het vervolgproces is afgesproken dat gemeenten zich inzetten om de zoeklocaties nader te concretiseren. De locaties voor 'zon op parkeerplaatsen' en 'zon op grote daken' zijn realistisch voor Heemstede. Zoals in het vervolgproces wordt beschreven wordt samen met direct belanghebbenden en betrokkenen gewerkt aan het concreet maken van de projecten. Betrokkenheid van omwonenden en direct belanghebbenden is belangrijk voor het draagvlak.

Conform een adequaat participatietraject zijn belanghebbenden betrokken en wordt gevraagd om een actieve bijdrage te leveren aan de RES 1.0 NHZ.

Deze concept RES beschrijft in hoofdstuk 10 hoe het proces verder is ingericht om te komen tot de RES 1.0 NHZ in het voorjaar van 2021. Betrokkenen kunnen actief relevante bijdragen blijven leveren. Door het concretiseren van de zoeklocaties kan de samenstelling van de groep belanghebbenden veranderen. Maatwerk is vanaf nu van belang om vooral samen met de inwoners, ondernemers en organisaties in Heemstede de energietransitie de komende 30 jaar ten uitvoer te brengen.

Het meegeven van wensen en bedenkingen is van belang om een goede afweging tussen alle belanghebbenden te kunnen maken.

Alle wensen en bedenkingen worden verwerkt in de reactienota waardoor de dilemma's, kansen en uitdagingen goed in beeld worden gebracht. Dit kan ingezet worden om de diversiteit aan belangen (ecologie, economie, ruimtegebruik, draagvlak, enzovoort) met elkaar af te wegen. De uiteindelijke afwegingen worden met elkaar besproken en worden meegenomen in het vervolgproces om uiteindelijk te komen tot de RES 1.0 NHZ.

Kanttekeningen

Als het totaal van de 30 concept RES'en niet toereikend is om 35TWh opwek van duurzame energie in 2030 te realiseren wordt een verdeelsystematiek toegepast. Bij het vrijgeven van de huidige concept RES'en is tot nu toe het beeld dat 35 TWh binnen het doelbereik ligt. Met ondertekening van het Klimaatakkoord hebben alle overheden dit doel onderschreven en wordt gezamenlijk de verantwoordelijkheid hiervoor genomen. Dezelfde overheden die de RES'en ontwikkelen, zorgen ook voor de ontwikkeling van de verdeelsystematiek. Voorop staat om de verdeelsystematiek niet toe te passen en juist door de gekozen procesmatige aanpak het doel van 35 TWh duurzame opwek te bereiken. Als blijkt dat de 35TWh niet haalbaar is dan worden eerst gezamenlijk bestuurlijke gesprekken gevoerd. Het doel is om tijdens deze gesprekken er gezamenlijk uit te komen. Alleen als dit niet lukt dan wordt een mogelijke verdeelsystematiek ingezet.

Grote tegenstrijdige wensen en bedenkingen kunnen de afgesproken doelstellingen belemmeren.

Als er grote tegenstellingen zijn in belangen als het gaat om zoeklocaties voor zonne- en windenergie dan kan het uiteindelijk leiden tot het weghalen van de zoeklocatie. Hiermee wordt de potentie kleiner voor duurzame energie opwek. Als het aantal zoeklocaties te klein wordt is het mogelijke gevolg dat de 35 TWh duurzame opwek niet worden gehaald. En daarmee komt de haalbaarheid van de landelijke klimaatdoelstelling van de noodzakelijke CO₂ reductie in het geding.

FINANCIËN

In december 2019 is er een rijksbijdrage van ca. € 1.7 miljoen via het provinciefonds uitgekeerd, daarnaast heeft de Provincie Noord-Holland voor beide regio's budget vrijgemaakt ten behoeve van de twee RES-regio's (Noord en Zuid). Dit budget wordt in de jaren 2019, 2020 en 2021 ingezet voor de proces- en onderzoekskosten. Daardoor is er geen financiële bijdrage nodig van de gemeenten en waterschappen. De provincie Noord-Holland is financieel penvoerder van het programmabudget.

PLANNING EN UITVOERING

In mei 2020 zijn door de commissie middelen diverse vragen gesteld over de concept RES NHZ waar het college op 21 april 2020 mee heeft ingestemd. Deze zijn in een technische sessie beantwoord. Tijdens de commissievergadering is afgesproken om in juni een technische sessie over de concept RES NHZ te organiseren voor inwoners, de raad en overige belanghebbenden in Heemstede.

In goed overleg met de raad en de griffie is deze sessie verplaatst naar 2 september 2020. Inwoners, organisaties en ondernemers worden via diverse media kanalen uitgenodigd voor deze sessie. De raad kan de input van de deelnemers meenemen in de besluitvorming over de concept RES NHZ tijdens de vergadering van 9 en 24 september. De wensen en bedenkingen worden meegegeven aan het NPRES bij deze concept RES NHZ.

Hieronder schematische weergave van de activiteiten in de komende 10 maanden waarbij in het groen weergegeven wanneer de raad een besluit moet nemen.

Fase & Besluitvorming	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun
Raadsprocedure voor wensen en bedenkingen op concept RES										
Concept-RES inclusief wensen en bedenkingen wordt aangeboden aan NP RES en PBL										
Traject naar de RES 1.0 inclusief concretisering van de zoeklocaties										
PBL Analyse en advies NP RES naar regio's uiterlijk 1 februari 2021										
Behandeling en vaststelling van RES NHZ 1.0 (A-stuk)										

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Zoals hierboven is beschreven is tot nu toe nauw samengewerkt met relevante partijen zoals energie-coöperaties, netbeheerders, natuurorganisaties, inwoners, ondernemers, waterschappen, bestuurders en dergelijke. Diverse werkvormen bijeenkomsten, technische sessie, data-analyses en dergelijke hebben bijgedragen tot de huidige versie van de concept RES NHZ.

Via de website www.energieregionhz.nl is de informatie telkens gedeeld en kan iedereen het proces en de uitkomsten volgen en wordt iedereen gestimuleerd om hun bijdrage leveren. Vanuit Heemstede is in de nieuwsbrief van WijMakenHeemstede.nl regelmatig aandacht besteed aan de RES. Ook op de gemeentelijke pagina www.heemstede.nl wordt op de projectpagina energietransitie informatie gedeeld.

De deelnemers van het Lokaal Scenario Atelier en anderen die hebben aangegeven geïnteresseerd te zijn in alles rondom de RES worden ook na dit besluit geïnformeerd. Via diverse kanalen blijven we inwoners informeren over de energiestrategie waar het relevant is voor Heemstede. De regionale en landelijke websites delen de volledige informatie over het landelijke programma RES en de regionale energiestrategieën in Noord Holland. De gelegenheid om het gesprek met de gemeente aan te gaan over de energietransitie staat altijd open.

DUURZAAMHEID

Actief bijdragen aan dit meerjarig programma om tweejaarlijks een regionale energiestrategie vast te stellen draagt bij aan de klimaatdoelen. Heemstede heeft zich geïnteresseerd aan de klimaatdoelstelling om 95% CO2 te besparen in 2050.

BIJLAGEN

Concept Regionale Energiestrategie Noord Holland Zuid